

Verklaring burgemeester Koos Janssen ten behoeve van de gemeenteraad Zeist, over Onderzoeksrapporten Inspecties en OvV

Raadsvergadering 28 maart 2019, 20.30 uur

Onderwerp: Onderzoeksrapporten van Inspectie Justitie en Veiligheid en de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en van de Onderzoeksraad voor Veiligheid.

Geachte leden van de raad, dames en heren,

1. Vandaag zijn de Onderzoeksrapporten verschenen van de Inspectie Justitie en Veiligheid & Gezondheidszorg en Jeugd en van de Onderzoeksraad voor Veiligheid, naar aanleiding van de gebeurtenissen rondom de vermissing en dood van Anne Faber en het detentieverloop van Michael P. Ik vind het belangrijk de gemeenteraad mee te nemen in mijn gedachtegang over en duiding van die rapporten. Daarom leg ik deze verklaring af.
2. Morgen, vrijdag 29 maart 2019, is het precies anderhalf jaar geleden dat zich een gruwelijk drama voordeed in Den Dolder. Anne Faber, een nietsvermoedende jonge vrouw, raakte tijdens een fietstocht door onze omgeving vermist.

Bijna twee zenuwslopende weken later werd haar lichaam gevonden. Anne was om het leven gebracht door een zedendelinquent die resocialiseerde in een kliniek in Den Dolder.

Voor haar familie en vrienden een vreselijke schok, die nog altijd nadreunt en een groot verdriet heeft nagelaten.

3. De dramatische gebeurtenissen hebben ook in de samenleving diepe sporen veroorzaakt. De leefbaarheid en het veiligheidsgevoel in het dagelijkse leven in Den Dolder en directe omgeving zijn onder grote druk komen te staan. De gemeenschap van Den Dolder heeft een lange traditie van zorgzaamheid en verdraagzaamheid van de instellingen op het terrein van de W.A. Hoeve.

4. Tot op de dag van vandaag zijn wij in de gemeente Zeist hard aan het werk.

Om de situatie te normaliseren.

Om de leefbaarheid, de veiligheid en de veiligheidsgevoelens in Den Dolder te versterken.

Om de verdraagzaamheid en tolerantie weer een kans te geven.

Voor én met de Dolderse samenleving: de inwoners, cliënten, de ondernemers, winkeliers en medewerkers van de instellingen.

Daarin laten we niet los. Samen optrekken voor een leefbare en veilige samenleving. “Samen verder”, noemen we dat. Dat is de mentaliteit, houding en werkwijze van de gemeente en de samenleving.

5. Vandaag, 28 maart 2019, verschenen in het openbaar drie onderzoeksrapporten:

- Van de Inspectie Justitie en Veiligheid en van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd.
  1. De zogeheten “3^e voortgangsrapportage FPA Utrecht”
en
  2. “Het detentieverloop van Michael P.”
- Van de Onderzoeksraad voor Veiligheid “Forensische Zorg en Veiligheid: lessen uit de casus P”

Over deze onderzoeksrapporten bent u geïnformeerd.

De onderzoeksresultaten doen de schok van anderhalf jaar geleden nu in volle hevigheid herleven. Bij de familie van Anne en in de samenleving.

6. Hierbij wil ik opmerken dat in de openbare, publieke ruimte in Den Dolder en omgeving, de gemeente en de (veiligheids)partners, zich maximaal inzetten om de leefbaarheid, veiligheid en het veiligheidsgevoel te bevorderen.

Daarin wordt stevig samengewerkt met en tussen alle partijen en de samenleving.

Het dorp Den Dolder heeft een enorme veerkracht getoond. Daar heb ik zeer veel waardering en respect voor.

7. Tegelijkertijd leeft er nog steeds de grote zorg –zowel bij de samenleving als bij mij– over de FPA Roosenburg (Fivoor), in zijn betekenis voor de veiligheid van de samenleving.

8. Het inspectierapport “Het detentieverloop van Michael P.” geeft ronduit een ontluisterend beeld. Bij het detentieverloop van Michael P. zijn vele justitiële ketenpartners betrokken. Veel onzorgvuldigheden hebben zich voorgedaan bij nagenoeg alle ketenpartners tijdens het detentieverloop van Michael P.

9. Vanwege de gebeurtenissen in het najaar van 2017 in Den Dolder, en de maatschappelijke onrust nadien, zijn voor de gemeente Zeist specifiek de conclusies ten aanzien van de FPA Roosenburg (Fivoor) van belang.

De conclusies stellen, dat bij het verlenen van vrijheden van P. in de FPA (Forensisch Psychiatrische Afdeling), de FPA de maatschappelijke risico's onvoldoende heeft ingeschat. Ook blijkt dat de FPA de diagnostiek van de PPC (Penitentiair Psychiatrisch Centrum) Vught zonder eigen beschouwing en afweging overneemt. Ten derde wordt geconcludeerd dat ingeval van P. het in de FPA ontbreekt aan een gestructureerde risicotaxatie en aan voldoende risicomangement.

10. Je kunt dus stellen dat: In de moeilijkheid van het werk, schort het aan zorgvuldigheid. De moeilijkheid van het werk is geen onmogelijkheid. Die moeilijkheid vereist juist nóg meer zorgvuldigheid.

11. De conclusies baren mij ernstige zorgen over de veiligheid en veiligheidsbeleving in de samenleving van Den Dolder en wijde omgeving.

De bron van die veiligheidszorg is de FPA: kan deze instelling, afgezet tegen de conclusies in het inspectierapport, de samenleving - inwoners, cliënten, ondernemers en medewerkers van de instellingen - voldoende veiligheid bieden?

12. Tegen die achtergrond heb ik aan de verantwoordelijke minister voor Rechtsbescherming Sander Dekker gevraagd welke concrete maatregelen hij treft om de veiligheid en veiligheidsbeleving daadwerkelijk te versterken.
Die vraag aan hem heb ik telefonisch en in een brief gesteld en vorige week in een gesprek met de minister nader toegelicht.
De minister heeft mij vandaag geantwoord. De hoofdlijn van zijn antwoord komt overeen met de beleidsreactie van de minister 'onderzoeken detentieverloop'.
Samen met deskundigen zal ik mij in het antwoord verdiepen.

13. Leden van de gemeenteraad, u weet dat ik destijds vanwege de grote onrust onder de inwoners naar aanleiding van de vermissing van Anne Faber, de Onderzoeksraad voor Veiligheid verzocht heb onderzoek te doen.

De Onderzoeksraad is nagegaan of duidelijkheid is te verschaffen over de toedracht en welke lering er landelijk te trekken is ter voorkoming van soortgelijke voorvallen in de toekomst.

14. Vandaag publiceerde de Onderzoeksraad voor Veiligheid het onderzoeksrapport 'Forensische zorg en veiligheid, lessen uit de casus Michael P.'.

Het ontluisterend beeld dat voorkomt uit het inspectierapport wordt in dit rapport bevestigd. Dat ervaar ik als schokkend.

Het rapport schetst een opeenstapeling van fouten in de casus Michael P. en geeft een gedetailleerde inkijk in overige forensische zorg in Nederland. Hier ligt voor de hele sector en de minister een grote verantwoordelijkheid en taak.

15. Ter afsluiting wil ik drie opmerkingen maken.

1. Het spreekt voor zich dat wij –gemeente en samenleving– ons onverminderd en op maximale wijze blijven inspannen op basis van de beste inzichten voor de veiligheid, de leefbaarheid en de verdraagzaamheid in de samenleving. Daar blijven we, zoals gisteravond en de afgelopen anderhalf jaar, ook het gesprek over voeren.
2. De gemeentelijke inspanningen zijn buitenproportioneel en zijn nog steeds een noodgreep. Dit vergt van de instelling de komende periode op zorg- én veiligheidsgebied een grote inspanning om een goede verstandhouding en vertrouwensrelatie op te bouwen met de samenleving.
3. Wij rekenen op een krachtig, betekenisvol antwoord van de minister om binnen de instelling orde op zaken te stellen ter wille van de veiligheid in de samenleving.

Dank u wel.